

Савенко О. М., заслужений журналіст України, доцент,

Національний університет біоресурсів і
природокористування України (Київ, Україна)

Савенко Т. Д., к.філол., доцент,

Національна академія статистики,
обліку та аудиту (Київ, Україна)

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ІНОФОНІВ ТА УПРАВЛІННЯ НЕЮ

Підвищення якості підготовки спеціалістів значною мірою залежить від покращання організації самостійної роботи студентів, посилення індивідуального підходу, розвитку творчих здібностей майбутніх спеціалістів, активізації форм та методів навчання. Сучасні вимоги до професійної підготовки спеціалістів у ВНЗ диктує необхідність системного засвоєння великого обсягу наукової інформації, пришвидчення темпів оволодіння нею і, головне, – їхнього ефективного використання у практичній діяльності, творчого ставлення до своєї справи.

Самостійна навчальна діяльність (СНД) розглядається як система реалізації взаємодії викладача і студентів у процесі набуття останніми знань, вмінь і навичок на основі самостійної аналітико-синтетичної діяльності, а також як підсистема, що є компонентом системи процесу навчання, де діяльність педагога й студента взаємопов'язана внутрішніми функціональними каналами. Ця система характеризується: а/ цілісністю, оскільки об'єднує аудиторну та позааудиторну діяльність студента; б/ динамічністю, так як відбувається перехід від незнання до знань; в/ взаємодією з навколишнім середовищем, коли у процесі навчання мотивація, внутрішні установки, ставлення до навчання відіграють вирішальну роль, тобто внутрішні закономірності переважають зовнішні.

Оскільки СНД є самостійною, керованою системою, яка має певну структуру, якісну специфіку, режим розвитку заданої програми та

досягнення поставлених цілей, то функції управління СНД здійснює викладач. Початковим і найпростішим елементом є організація СНД. Це підтримка визначеності, узгодженості, взаємодії менш автономних форм самостійної роботи. Але така організація не забезпечує якісного поліпшення оволодіння предметом, тому що є виключно зовнішнім атрибутом.

Провідним засобом регулювання СНД є ієрархія цілей, завдань і установок. При цьому регуляція активності викладача з певним часом поступається місцем саморегуляції. Безумовно, роль викладача як керівної сили повинна домінувати.

Методисти виділяють у навчальному циклі декілька етапів. Перший етап – це домашня та лабораторна самостійна робота. Це ще не діяльність, а лише дії та операції, націлені на формування навичок і вмінь. Така робота складається із виконання мовних завдань імітаційного, постановочного, трансформаційного типу, які переслідують мету – виробити автоматизм у вживанні лексичного, граматичного та фонетичного матеріалу та розвинути певні мовленнєві навички.

Наступним етапом є аудиторна самостійна робота, яка включається згодом до акту навчальної комунікації та характеризується динамічністю, направленістю на оформлення різних мовленнєвих вправ. Логічним завершенням навчального циклу стає час, коли студент отримані знання, вміння та навички може самостійно реалізувати у різних видах інтелектуальної та практичної діяльності, тим самим перевіряючи їхню міцність і відповідність комунікативним потребам.

Перехід від діяльності суто навчальної до реального спілкування буває болісним для багатьох студентів. Тільки у спілкуванні з носіями мови студенти помічають свої досягнення та недоліки. Подібну діяльність потрібно розвивати з метою самокорекції, самоконтролю і, загалом, підтримання мотиваційного тону студента, всебічного регулювання та стимулювання різних форм СНД упродовж усього періоду навчання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Осадченко І.І. Особливості організації самостійної роботи іноземних студентів у ВНЗ України / І.І.Осадченко // Педагогіка та психологія: Зб. наук. праць. – Вип. 50. – Харків, 2015. – С.30-39.
2. Редько С., Кулаженко О. Організація самостійної роботи як складова стратегії мовної підготовки іноземних студентів / Матеріали XIII Міжн. наук.-практ.конф. «Світові виміри освітніх тенденцій: наук.-метод. Проблеми мовної підготовки іноземних студентів»: тези доповідей. – К.: НАУ, 2020. – С.119-122.